

ADMINISTRATIVE SKILLS AND THE EFFECTIVENESS OF ACADEMIC ADMINISTRATION IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE OFFICE OF SPECIAL EDUCATION ADMINISTRATION

Ekkatanai SUDCHADA¹, Sopee WIWATCHANKIT¹ and Naitawan KUMHOM¹

1 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand; nttawan@hotmail.com
(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 19 September 2024

Revised: 3 October 2024

Published: 17 October 2024

ABSTRACT

The purposes of this research are to 1) study the level of administrative skills 2) study the effectiveness level of academic administration 3) study the relationship between administrative skills and the effectiveness of academic administration in educational institutions. Under the Office of Special Education Administration. The sample group used in this research was 385 educational personnel. The instrument used was a questionnaire. The statistics used to analyze the data were: Frequency breakdown Finding percentages, averages, standard deviations and analysis of the Pearson correlation coefficient. The results of the study found that 1) Overall management skills were at a high level. When considering each area, it was found that number 1 was technical methods, followed by human relations skills, and the last ranking is in the concept aspect, respectively. 2) Effectiveness of academic administration Overall, the average is at a moderate level. When considering each aspect, it was found that number 1 was academic planning. Followed by teaching and learning management in educational institutions. Educational institution curriculum development. And the last ranking is aspects of educational supervision, respectively 3) The relationship between administrative skills and the effectiveness of academic administration was found to be technical and methodological. Human relations skills Conceptual side the multiple correlation coefficient is equal to 0.900 and can explain the variation in administrative skills and academic administration effectiveness. Statistically significant at the 0.01 level was 77.20 percent ($R^2 = 0.772$). And the results of the test results of the hypothesis of administrative skills and academic administration effectiveness found that Statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: Administrative Skills, Effectiveness, Academic Administration

CITATION INFORMATION: Sudchada, E., Wiwatchankit, S., & Kumhom, N. (2024). Administrative Skills and the Effectiveness of Academic Administration in Educational Institutions under the Office of Special Education Administration. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 96

ทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกตัญญ์ สุดชะดา¹, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ¹ และ ในตะวัน กำหม่อม¹

1 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข; ntawan@hotmail.com (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการบริหาร 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารวิชาการ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ แจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านเทคนิควิธี รองลงมาคือ ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านความคิดรวบยอด ตามลำดับ 2) ประสิทธิผลการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านเทคนิควิธี ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่าเท่ากับ 0.900 และสามารถอธิบายความผันแปรของทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 77.20 ($R^2 = 0.772$) และผลการทดสอบสมมติฐานทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร, ประสิทธิภาพ, การบริหารวิชาการ

ข้อมูลการอ้างอิง: เอกตัญญ์ สุดชะดา, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ และ ในตะวัน กำหม่อม. (2567). ทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 96

บทนำ

การบริหารจัดการสถานศึกษา มุ่งเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยใช้วิธีการบริหารจัดการที่หลากหลายแตกต่างกันไป ตามศักยภาพและสถานศึกษานั้น การให้อิสระในการดำเนินการด้วยตนเอง จะทำให้เกิดความคล่องตัวสามารถพัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ทันต่อเหตุการณ์ ผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษาทุกคนที่เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จหรือการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการบริหารการศึกษาในปัจจุบัน เป็นการดำเนินการที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดรูปงานและระบบกำลังคน การจูงใจและการควบคุมการดำเนินงานของบุคลากรในหน่วยงาน ก็เพื่อให้การดำเนินงานนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา คือ บุคคลที่จะทำให้เกิดการดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอำนาจ และหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจในระดับสถานศึกษาภายใต้ข้อจำกัดและเงื่อนไขของทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2549) ได้เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีทักษะการบริหาร เพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเลือกเน้นความสนใจในสิ่งที่เป็นความสำคัญ เป็นค่านิยมของโรงเรียนได้ ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน โดยรู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ดังที่ Katz (1995) กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จมี 3 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด

การบริหารสถานศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 1) การบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารงานกิจกรรมทุกอย่างภายในสถานศึกษา การเรียนการสอนของผู้เรียนที่เกี่ยวกับหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และประเมินผล สื่อการเรียนการสอน การประกันคุณภาพ การวิจัย เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดผลดี และมีประสิทธิภาพ 2) การบริหารงบประมาณ ซึ่งเป็นการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สินให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ 3) การบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นกระบวนการในการพัฒนาทักษะของบุคลากรนับตั้งแต่การสรรหาบุคคลเข้ามาทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการวางแผนการจัดองค์กร การอำนวยการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารทั้งในด้านคุณภาพ และปริมาณสูงสุด และ 4) การบริหารทั่วไป ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดระบบการบริหารของสถานศึกษาหรือองค์กร เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด สะดวกในการบริการ พัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 งานของสถานศึกษา การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปนั้น การบริหารวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการบริหารสถานศึกษา ถือว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่นๆ ได้แก่ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เป็นงานรองที่ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น สถาบันการศึกษาทุกระดับจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นลำดับแรก สถานศึกษาจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในการบริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการตามขอบข่าย (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546) ได้จำแนกการบริหารวิชาการออกเป็น 17 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่ง

เรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 14) การส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ คือ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย ที่มีหน้าที่หลักในการบริหารจัดการและส่งเสริมการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา การเรียนรู้ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยมุ่งหวังให้เด็กเหล่านี้ได้รับการศึกษาที่เหมาะสมและมีคุณภาพ รวมถึงการพัฒนาทักษะและความสามารถในการดำเนินชีวิตในสังคมได้รับโอกาสในการพัฒนาและประสบความสำเร็จในชีวิตเทียบเท่ากับเด็กทั่วไป

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้กระจายอำนาจการบริหารงานทั้ง 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้สถานศึกษา เพื่อความสะดวกคล่องตัวในการบริหารจัดการ มีโครงการ และนโยบายการศึกษาด้านทักษะการบริหาร และการมีส่วนร่วมซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาบทบาทสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ เพื่อให้พวกเขาได้รับโอกาสในการพัฒนาและประสบความสำเร็จในชีวิตเทียบเท่ากับเด็กทั่วไป

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาทักษะการบริหารและการบริหารวิชาการให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

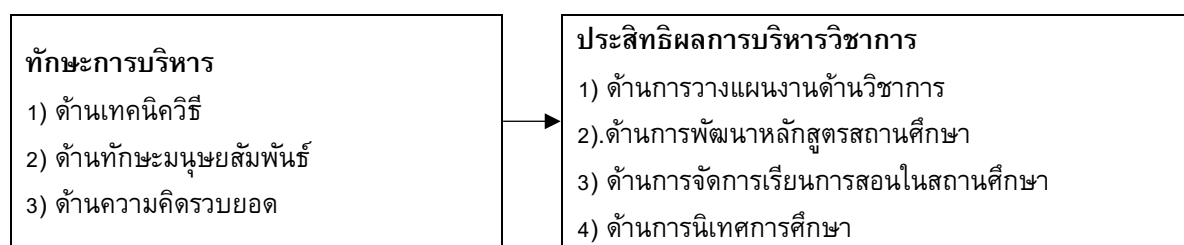
การทบทวนวรรณกรรม

ปัจจัยเชิงสาเหตุของการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาศึกษาแนวคิดของ Katz (1995) ได้แก่ ปัจจัยเชิงสาเหตุประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ ด้านเทคนิควิธี ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด และกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ ด้านการวางแผนงาน ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในทิศทางบวก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา โดยไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ

บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 385 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (1970: 607-610) อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีการตรวจสอบเครื่องโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อวัดผลความสอดคล้อง และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) และค้นหาข้อบกพร่องของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปร แล้วนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เมื่อทดสอบแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .899

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านเทคนิควิธี รองลงมาคือ ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านความคิดรวบยอด ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ทักษะการบริหาร	M	SD	ระดับการบริหาร	อันดับที่
1) ด้านเทคนิควิธี	4.15	0.77	มาก	1
2) ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์	4.04	0.52	มาก	2
3) ด้านความคิดรวบยอด	4.00	0.60	มาก	3
รวม	4.21	0.57	มาก	

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ประสิทธิภาพการบริหาร	M	SD	ระดับประสิทธิผล	อันดับที่
1) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	3.35	0.54	ปานกลาง	1
2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.29	0.52	ปานกลาง	3
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.33	0.55	ปานกลาง	2
4) ด้านการนิเทศการศึกษา	3.29	0.53	ปานกลาง	4
รวม	3.31	0.53	ปานกลาง	

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)

ตัวแปรอิสระ X	ประสิทธิผลการบริหารวิชาการ Y	
	Pearson's Correlation	Sig. (1-tailed)
1) ด้านเทคนิควิธี	.747***	0.000
2) ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์	.700***	0.000
3) ด้านความคิดรวบยอด	.686***	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) พบว่า ด้านเทคนิควิธี ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.900 และสามารถอธิบายความผันแปรของทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้ร้อยละ 77.20 ($R^2 = 0.772$) โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y = a + B_1 X_1 + B_2 X_2 + B_3 X_3$$

$$\text{Decision} = .1.774 + .088 + .055 + .080$$

$$(5.333) \quad (2.744) \quad (5.777)$$

จากสมการพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ดีที่สุด คือ ด้านเทคนิควิธี รองลงมาคือ ด้านความคิดรวบยอด และอันดับสุดท้ายคือ ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์

ผลการทดสอบสมมติฐานทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ทุกสมมติฐานมีความสอดคล้อง คือ 1) ด้านเทคนิควิธี ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 3) ด้านความคิดรวบยอด ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปและการอภิปรายผล

1) ทักษะการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านเทคนิควิธี รองลงมาคือ ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านความคิดรวบยอด ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาธร มุลกุล (2561) เรื่อง การพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ทักษะการบริหารด้านเทคนิค ทักษะการบริหารด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการบริหารด้านโน้มน้าว และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิษตยา ภีระบัน (2561) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการ กับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน มีคุณลักษณะผู้นำสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหรือการ

ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่วนด้านการแนะแนว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และยังพบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชพงษ์ ปาละหงษา (2565) เรื่อง ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุในการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร และอันดับสุดท้ายคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ

2) ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชยา ภีระบัน (2561) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูด้านความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู รองลงมาคือ ด้านความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ถัดไปคือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก ส่วนด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และยังพบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชพงษ์ ปาละหงษา (2565) เรื่อง ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านบริหารทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ ด้านบริหารบุคคล ตามลำดับ

3) ความสัมพันธ์ทักษะการบริหารกับประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.747 ด้านเทคนิควิธี โดยมีความสัมพันธ์ต่อภาวะผู้นำที่แท้จริงต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.700 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ด้านความคิดรวบยอด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.686 โดยมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชยา ภีระบัน (2561) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และยังพบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชพงษ์ ปาละหงษา (2565) เรื่อง ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีระบบการส่งต่อความรู้ความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารต่างๆ ที่ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้าใจถึงความเชื่อมโยงกัน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ได้บังคับบัญชาและหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจถึงสิ่งรอบตัวที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของ การทงงานวิชาการ
- 2) ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของ สถานศึกษากับสถานศึกษาในสังกัดอื่น
- 3) ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่มประสิทธิผล ของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2549). *แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-พ.ศ.2549*. กรุงเทพฯ: สกศ.
- รัชชพงษ์ ปาละหงษา. (2565). *ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการบริหารของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข.
- รัชชิตยา ภิระนัน. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- นิภาธร มุลกฤษ. (2561). *การพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไนตะวัน กำหมอม. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ
- Katz, L. (1955). Skills of an Effective Administrator. *Harvard Business Review*, 33, 33-42.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2024 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).